

Tužilaštvo-Tužiteljstvo Bosne i Hercegovine
Тужилаштво Босне и Херцеговине

Broj: T20 0 KTRZ 0019534 20

Datum: 22.12.2021. godine

Sudu Bosne i Hercegovine
Sudiji za prethodno saslušanje

Na osnovu člana 35. stav 2. tačka i), člana 226. stav 1. i člana 227. stav 1. Zakona o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine (ZKP BiH) podižem

OPTUŽNICU

Protiv:

Tripković Novica zv. „Vojvoda“, [REDACTED] rođen u mjestu Vratkovići, općina Gacko [REDACTED]

[REDACTED] rođen 13.01.1947. godine, [REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Što je:

U vremenskom periodu između 02.08.1992. godine i 09.08.1992. godine, na području općine Foča, u vrijeme širokog i sistematičnog napada vojnih, paravojnih i policijskih snaga tzv. Srpske republike BiH a potom Republike Srpske koji je trajao najmanje od aprila 1992. do oktobra 1994. godine, usmjeren protiv civilnog bošnjačkog stanovništva općine Foča, prisilio na seksualni odnos dvije zarobljene djevojke bošnjačke nacionalnosti, i to tako da su od početka jula 1992. godine pa do 01. augusta 1992. godine pripadnici vojnih i policijskih snaga

Republike Srpske na području općine Kalinovik zarobili nekoliko stotina žena, djevojaka, djece i staraca bošnjačke nacionalnosti sa područja [REDAKTIRANO], a među njima i S1 i S2, nakon čega su ih zajedno sa bošnjačkim civilima sa područja [REDAKTIRANO] nezakonito zatvorili u prostorije Osnovne škole „[REDAKTIRANO]“, a zatim su u večernjim satima dana 02.08.1992. godine uniformisani i naoružani pripadnici Vojske Republike Srpske izveli iz škole S1 i S2 zajedno sa još pet drugih nezakonito zatvorenih djevojaka bošnjačke nacionalnosti, te su u blizini mjesta [REDAKTIRANO] jednu od djevojaka predali srpskom vojniku [REDAKTIRANO], a preostalih šest djevojaka su odvezli i zatvorili u kuću u naselju [REDAKTIRANO] gdje je Tripković Novica zv. „Vojvoda“, kao pripadnik Vojske Republike Srpske i to VP 7141 Foča, znajući za takav napad te da njegove radnje čine dio napada, postupao suprotno pravilima Međunarodnog humanitarnog prava kršeći odredbe zajedničkog člana 3. Ženevskih konvencija od 12.08.1949. godine¹, tako što je:

1. dana 03.08.1992. godine u jutarnjim satima u naselju [REDAKTIRANO] u Foči, Tripković Novica zv. „Vojvoda“ je izveo S1 sa sprata kuće u kojoj je S1 bila nezakonito zatvorena, a zatim je odveo u sobu u prizemlju kuće, nakon čega je izvadio nož i stavio ga ispod grla S1 te joj naredio da se skine, a zatim je Tripković Novica zv. „Vojvoda“ silovao S1 tako što je natjerao S1 da u svoja usta stavi njegov penis, a zatim joj je ejakulirao u usta, nakon čega ju je silovao i analno i vaginalno prodirući svojim penisom u anus i vaginu S1, i to silovanje je trajalo par sati, a tokom tog perioda S1 je vidjela istetovirano ime „Salko“ na lijevoj nadlaktici Tripković Novice zv. „Vojvoda“;
2. neutvrđenog dana u periodu između 02.08.1992. godine i 09.08.1992. godine u naselju [REDAKTIRANO] u Foči, Tripković Novica zv. „Vojvoda“ je izveo S2 iz kuće u kojoj je bila nezakonito zatvorena, a zatim je odveo u svoju baraku u kojoj je živio u blizini KPD Foča, gdje ju je silovao na način da je svoj polni organ stavio u polni organ oštećene S2, a ujutro ju je vratio u istu kuću gdje je prethodno bila zatvorena, a onda je dana 09.08.1992. godine [REDAKTIRANO] odveo S2 u sportsku dvoranu „Partizan“ gdje su bili smješteni i drugi nezakonito zatvoreni bošnjački civili sa područja općine Foča;

Dakle:

U okviru širokog i sistematičnog napada vojnih, paravojnih i policijskih snaga tzv. Srpske Republike BiH, a potom Republike Srpske, usmjerenog protiv civilnog bošnjačkog stanovništva općine Foča, znajući za takav napad te da njegove radnje čine dio tog napada, kao pripadnik tih snaga, svjesno prisilio dvije Bošnjakinje na seksualni odnos

Čime je počinio:

krivično djelo “Zločini protiv čovječnosti” iz člana 172. stav 1. tačka g) (prisiljavanje druge osobe na seksualni odnos ili s njim izjednačenu seksualnu radnju (silovanje)², u vezi sa članom 53.³ i članom 180. stav 1. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine⁴.

¹ Član 3.: ... U slučaju oružanog sukoba koji nema karakter međunarodnog sukoba, a koji izbije na teritoriji jedne od Visokih strana ugovornica, svaka od strana u sukobu biće dužna da primenjuje bar sledeće odredbe: ...

U tome cilju zabranjeni su i zabranjuju se, u svako doba i na svakom mestu, prema gore navedenim licima sledeći postupci: a) povrede koje se nanose životu i telesnom integritetu, naročito sve vrste ... svireposti i mučenja; ... c) povreda ličnog dostojanstva, naročito uvredljivi i ponižavajući postupci; ...

² Zločini protiv čovječnosti - Član 172. (1) Ko, kao dio širokog ili sistematičnog napada usmjerenog bilo protiv kojeg civilnog stanovništva, znajući za takav napad, učini koje od ovih djela: g) prisiljavanje druge osobe na seksualni odnos ili s njim izjednačenu seksualnu radnju (silovanje), ... kaznit će se kaznom zatvora najmanje deset godina ili kaznom dugotrajnog zatvora.

Na osnovu odredbe člana 35. stav 2. tačka k) ZKP BiH, podnosim

PRIJEDLOG ZA ODREĐIVANJE MJERA ZABRANE

Prema osumnjičenom:

1. **Tripković Novica** zv. „**Vojvoda**“, ostali podaci kao u optužnici:

- ☐ zbog postojanja osnovane sumnje da je počinio krivično djelo “Zločini protiv čovječnosti” iz člana 172. stav 1. tačka g) (prisiljavanje druge osobe na seksualni odnos ili s njim izjednačenu seksualnu radnju (silovanje), u vezi sa članom 53. i članom 180. stav 1. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine,

a zbog postojanja razloga iz člana 126. stav 1. i 2. te člana 126.a. stav 1. tačka c) ZKP BiH,

predlažem da Sudija za prethodno saslušanje donese Rješenje kojim će osumnjičenom **izreći mjere zabrane** i to:

- a. u slučaju odobravanja korištenja zavodskih pogodnosti po osnovu izdržavanja kazne zatvora u Državnom zatvoru u Vojkovićima, zabrana napuštanja boravišta - područja Miljevine – općina Foča, bez prethodnog odobrenja Suda, osim u slučaju potrebe pojavljivanja pred Sudom u ovom krivičnom postupku ili po pozivu Tužilaštva BiH;
- b. u slučaju odobravanja korištenja zavodskih pogodnosti po osnovu izdržavanja kazne zatvora u Državnom zatvoru u Vojkovićima, zabrana putovanja izvan područja Miljevine – općina Foča, osim u slučaju potrebe pojavljivanja pred Sudom ili Tužilaštvom BiH i po odobrenju Suda, u okviru koje se kao dodatna mjera naređuje privremeno oduzimanje putnih isprava uz zabranu izdavanja novih putnih isprava, kao i zabranu korištenja lične karte za prelazak državne granice Bosne i Hercegovine, i
- c. u slučaju odobravanja korištenja zavodskih pogodnosti po osnovu izdržavanja kazne zatvora u Državnom zatvoru u Vojkovićima, zabrana sastajanja sa osobama koje su saslušane kao svjedoci (navedeni u optužnici), te se osumnjičeni ne smije približiti svjedocima na udaljenost manju od 150 metara.

Obrazloženje

Tužilaštvo BiH je po okončanju istrage podiglo optužnicu protiv osumnjičenog:

- 1. **Tripković Novica** zv. „**Vojvoda**“, ostali podaci kao u optužnici, zbog postojanja osnovane sumnje da je počinio krivično djelo “Zločini protiv čovječnosti” iz člana 172. stav 1. tačka g) (prisiljavanje druge osobe na seksualni odnos ili s njim izjednačenu seksualnu radnju (silovanje), u vezi sa članom 53. i članom 180. stav 1. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine,

Iz prikupljenih dokaza koje Tužilaštvo dostavlja uz optužnicu, te uz koju se podnosi i ovaj Prijedlog za određivanje mjera zabrane, proizilazi postojanje osnovane sumnje da je osumnjičeni **Tripković Novica** počinio predmetna krivična djela na način opisan u optužnici. U fazi postupka kada se dostavlja optužnica na potvrđivanje, te da je osumnjičeni ispitan u svojstvu osumnjičenog na okolnosti ovog krivičnog djela u prisustvu svog branioca, Tužilaštvo ukazuje da je osumnjičeni sada potpuno svjestan svog procesnopravnog položaja

³ Stjecaj krivičnih djela Član 53. Ako je počinitelj jednom radnjom ili s više radnji počinio više krivičnih djela za koja mu se istovremeno sudi, sud će prvo utvrditi kazne za svako od tih krivičnih djela, pa će za sva krivična djela izreći jedinstvenu kaznu dugotrajnog zatvora, jedinstvenu kaznu zatvora ili jedinstvenu novčanu kaznu.

⁴ „Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, br. 3/03, 32/03, 37/03, 54/04, 61/04, 30/05, 53/06, 55/06, 32/07, 8/10, 47/14, 22/15, 40/15, 35/18 i 46/21.

jer su konkretizovane optužbe koje mu se stavljaju na teret. Osumnjičeni je svjestan težine krivičnog djela za koje se tereti, odnosno da se za ovo krivično djelo može izreći dugogodišnja kazna zatvora ili kazna dugotrajnog zatvora, zbog čega je osumnjičeni nesporno motivisan da bjekstvom pokušau izbjeći vođenje i okončanje ovog krivičnog postupka. Iz tih razloga postoji opasnost od ometanja postupka, koja je po mišljenju Tužilaštva izražena, ali se svrha može postići ne isključivo pritvorom, nego i mjerama zaštite koje su predložene.

Osumnjičeni je svjestan da bijegom u inostranstvo može u najmanju ruku za sebe pribaviti pogodnosti odlaganja i ometanja postupka u BiH. U praksi Suda BiH, a i sudova u entitetima koji sude predmete ratnih zločina, poznato je da postoji već niz predmeta u kojima su osumnjičeni za predmete ratnih zločina pobjegli u susjedne države kako bi izbjegli krivični postupak u BiH. U smislu postojanja opasnosti od bjekstva Tužilaštvo posebno ukazuje na sljedeće okolnosti koje se tiču osumnjičenog, a koje opravdavaju određivanje mjera zabrane napuštanje boravišta i zabrana putovanja. Osumnjičeni živi u Miljevini na području općine Foča koja se nalazi u neposrednoj blizini granice sa Crnom Gorom. Osim toga, na tom dijelu postoji veliki broj mjesta gdje je moguće lako preći granicu između BiH i Crne Gore jednostavnim prebacivanjem preko rijeke te je gotovo nemoguće ograničiti ovakve neopažene prelaske.

Osumnjičeni je razveden, te ima troje punoljetne djece te nema porodične veze koje bi ga spriječavale da ode iz Bosne i Hercegovine, pa iz tog razloga postoji bojazan da bi isti mogao pobjeći kod brata.

Pored navedenog, ističemo da u Foči, tačnije u okolnim selima oko Foče, postoji mnogo seoskih puteva koji vode prema Crnoj Gori, te da na tim mjestima ne postoji granični prelaz gdje bi se mogao kontrolisati ulazak i izlazak u i iz BiH u Crnu Goru, pa se često dešava da lokalno stanovništvo prelazi granicu, a da s tim nije upoznata niti Granična policija BiH, niti Granična policija Crne Gore.

Osumnjičeni se nalazi na izdržavanju kazne zatvora u trajanju od 15 (petnaest) godina u Zavodu za izvršenje krivičnih sankcija pritvora i drugih mjera BiH u Vojkovićima, a po presudi Suda Bosne i Hercegovine br. S1 IK 014590 17 Kvl od 12.09.2017. godine. Na izdržavanje kazne zatvora priveden je u KPZ Foča dana 16.06.2011. godine, a u Zavod za izvršenje krivičnih sankcija pritvora i drugih mjera BiH, premješten dana 30.11.2020. godine.

Vanzavodske pogodnosti za osumnjičenog su otvorene dana 05.03.2021. godine i koristio ih je do dana 12.07.2021. godine kada je u zavod u Vojkovićima stigao dopis od Suda BiH da je Tužilaštvo BiH pokrenulo istragu za novo krivično djelo. Od 12.07.2021.god. vanzavodske pogodnosti osumnjičenog su obustavljene i ne koristi ih.

Međutim, odluku o odobravanju vanzavodskih pogodnosti za osumnjičenog donosi upravnika zavoda, te u bilo kom momentu može ponovo odobriti vanzavodske pogodnosti za osumnjičenog. Iz tog razloga, Tužilaštvo BiH predlaže Sudu BiH da odredi predložene mjere zabrane za osumnjičenog.

U cilju osiguranja efikasne kontrole poštivanja ove mjere zabrane od strane osumnjičenog, predlažemo da Sud odredi da nadležna Policijska uprava Foča, u mjestu prebivališta osumnjičenog, bude u stalnom kontaktu sa Zavodom za izvršenje krivičnih sankcija pritvora i drugih mjera BiH u Vojkovićima, te u slučaju odobravanja vanzavodskih pogodnosti za osumnjičenog, vrši kontrole poštivanja mjera zabrane, te da u slučaju da se utvrdi da on ne poštuje predložene mjere zabrane o tome obavijeste Sud, odnosno Tužilaštvo.

Tužilaštvo BiH predlaže da se osumnjičenom Tripković Novici, privremeno oduzmu sve važeće putne isprave uz zabranu izdavanja novih putnih isprava, kao i zabrana korištenja lične karte za prelazak državne granice Bosne i Hercegovine.

Pored toga, Tužilaštvo smatra da u konkretnom slučaju i dalje postoje okolnosti koje ukazuju na potrebu zaštite krivičnog postupka od uticaja na svjedoke od strane osumnjičenog. Osnovana sumnja se u konkretnom slučaju zasniva na iskazima neposrednih očevidaca predmetnih inkriminacija za koje je izvjesno da će se pojaviti na glavnom pretresu kao jedni od ključnih svjedoka. Iako su svjedoci saslušani u istrazi, isti će morati dati svoj iskaz i neposredno na glavnom pretresu. Osumnjičeni je sada upoznat sa imenima većine svjedoka i sadržajem iskaza svjedoka koji ga terete, pri čemu treba uzeti u obzir i težinu krivičnog djela za koje se osumnjičeni tereti, posebno okolnost da se za ovo djelo može izreći dugogodišnja zatvorska kazna ili kazna dugotrajnog zatvora. Osim toga važno je ukazati i da su većina svjedoka njegovi poznanici, te da osumnjičeni, kao i njegov [REDACTED] koji ga je pratio u vrijeme izvršenja ovih krivičnih djela, žive u ili blizu mjesta prebivališta mnogih svjedoka, te postoji osnovana bojazan od uticaja na svjedoke. Također, neophodno je da se osumnjičenim zabrani sastajanje sa oštećenim u ovom predmetu, kao i ostalim svjedocima koji su svjedočili u ovom predmetu na okolnosti koje se osumnjičenom stavljaju na teret.

U cilju osiguranja efikasne kontrole poštivanja ove mjere zabrane od strane osumnjičenih, predlažemo da Sud odredi da nadležna Policijska uprava Foča u mjestu boravišta osumnjičenog, vrši kontrole poštivanja mjera zabrane, te da u slučaju da se utvrdi da on ne poštuje predložene mjere zabrane, o tome obavijeste Sud, odnosno Tužilaštvo. Također Tužilaštvo BiH predlaže da Sud BiH dostavi Rješenje kojim se izriče mjera zabrane napuštanja boravišta i organu koji izvršava mjeru, odnosno policijskoj upravi Foča, kao i da Rješenje kojim se izriče mjera zabrane putovanja dostavi i graničnoj policiji, a privremeno oduzimanje putnih isprava uz zabranu izdavanja novih putnih isprava, kao i izvršenje zabrane korištenja lične karte za prelazak državne granice da se odredi da se unese u Glavni centar za obradu podataka. Također Tužilaštvo BiH predlaže da Sud BiH dostavi Rješenje kojim se izriče mjera zabrane i Zavodu za izvršenje krivičnih sankcija pritvora i drugih mjera BiH u Vojkovićima.

Obzirom na sve navedeno, smatramo da izložene okolnosti u potpunosti opravdavaju određivanje predloženih mjera zabrane, pa a u cilju otklanjanja bojazni da bi osumnjičeni mogao ometati vođenje krivičnog postupka, predlažemo da se istom odrede mjere zabrane kao u ovom prijedlogu, te smatramo da su predložene mjere adekvatne i da će uz odgovarajuću kontrolu postići svrhu zbog koje se predlažu, do okončanja glavnog pretresa uz redovnu dvomjesečnu kontrolu u skladu sa odredbama ZKP BiH.

Tužilac Tužilaštva BiH:

Mersudin Pružan

Prilog: registratori sa dokazima (pojedini sa priložima, kako je navedeno u optužnici)